



**Tlačová správa**  
Luxemburg 20. marca 2018

## Podľa audítorov verejno-súkromné partnerstvá EÚ trpia rozsiahlymi nedostatkami a obmedzenými prínosmi

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov verejno-súkromné partnerstvá (PPP) spolufinancované EÚ nemožno považovať za ekonomicky životaschopnú možnosť realizácie verejnej infraštruktúry. Kontrolované PPP trpeli rozsiahlymi nedostatkami a obmedzenými prínosmi, čo viedlo k neefektívnym a neúčinným nákladom vo výške 1,5 mld. EUR. Okrem toho, hodnota za vynaložené peniaze a transparentnosť boli znížené najmä nejasnou politikou a stratégiou, neprimeranou analýzou, zaznamenávaním PPP do podsúvahy a nevyváženým zdieľaním rizík.

V rokoch 2000 až 2014 EÚ poskytla 5,6 mld. EUR na 84 PPP s celkovými projektovými nákladmi 29,2 mld. EUR. Audítori posúdili 12 PPP projektov spolufinancovaných EÚ vo Francúzsku, v Grécku, Írsku a Španielsku v oblasti cestnej dopravy a informačných a komunikačných technológií (IKT) s celkovými nákladmi 9,6 mld. EUR a príspevkom EÚ vo výške 2,2 mld. EUR. Celkovo zistili, že PPP projekty umožnili verejným orgánom obstaráť veľkú infraštruktúru prostredníctvom jedného postupu, ale zvýšili riziko nedostatočnej konkurencie, a preto dostali verejných obstarávateľov do slabšej rokovacej pozície.

Okrem toho, väčšina kontrolovaných PPP projektov bola ovplyvnená počas ich výstavby značnou neefektívnosťou, pričom sedem z deviatich dokončených projektov – s projektovými nákladmi 7,8 mld. EUR – čelilo oneskoreniam až do 52 mesiacov a veľkým nárastom nákladov.

„Dodatočné verejné financie vo výške takmer 1,5 mld. EUR bolo potrebné na dokončenie piatich diaľnic kontrolovaných v Grécku a Španielsku. *Približne 30 % z toho (422 mil. EUR) poskytla EÚ*”, povedal **Oskar Herics, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu**. „Táto suma bola vynaložená neúčinne z hľadiska dosiahnutia potenciálnych ekonomických prínosov.“

V Grécku (ktoré je zďaleka najväčším príjemcom príspevkov EÚ s 3,3 mld. EUR alebo 59 % podielom na celkovej výške) sa náklady na km troch preskúmaných diaľnic prudko zvýšili až o 69 %, pričom sa rozsah týchto projektov značne znížil až o 55 %. Hlavnými dôvodmi týchto neúčinných výdavkov boli medzery vo financovaní spôsobené opätovným prerokovaním zmlúv o PPP, zle pripravené projekty verejnými partnermi a čo je najdôležitejšie, zmluvy so súkromnými koncesionármi boli podpísané skôr, ako sa vyriešili príslušné problémy.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu).

## ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu)

@EUAuditors

[eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)

Audítori zistili, že predbežné analýzy boli založené na nadmerne optimistických scenároch. V dôsledku toho bolo skutočné využívanie až o 69 % nižšie, ako sa predpokladalo pri IKT (v Írsku) a 35 % pri diaľniciach (v Španielsku). Pri väčšine kontrolovaných projektov boli PPP zvolené bez predchádzajúcej komparatívnej analýzy alternatív, takže sa nepreukázalo, že predstavovali maximálnu hodnotu za vynaložené prostriedky a najviac ochraňovali verejný záujem.

Rozdelenie rizík medzi verejného a súkromného partnera bolo často neprimerané, nejednotné a neúčinné, zatiaľ čo vysoké miery zhodnotenia (do 14 %) rizikového kapitálu súkromného partnera nezodpovedali vždy nízkym znášaným rizikám. Navyše väčšina zo šiestich kontrolovaných projektov IKT nebola ľahko kompatibilná s dlhým trvaním zmlúv, pretože podliehali rýchlym zmenám technológií.

Podľa audítorov financovanie PPP projektov predstavuje dodatočné požiadavky a neistoty. Možnosť zaznamenávať PPP projekty ako podsúvahové položky bola dôležitým faktorom. Päť z 12 posúdených PPP projektov s celkovými nákladmi vo výške 7,9 mld. EUR bolo pôvodne zaznamenaných v podsúvahe. Týmto postupom sa zvyšuje riziko negatívnych vedľajších účinkov.

Primeraný, vhodný inštitucionálny a právny rámec a značné administratívne kapacity na úspešnú realizáciu PPP projektov má v súčasnosti len niekoľko členských štátov EÚ. Kontrolované členské štáty nevypracovali jasnú politiku a stratégiu využívania PPP projektov. Táto situácia nezodpovedá cieľu EÚ čerpať väčšiu časť fondov EÚ prostredníctvom kombinovaných projektov, vrátane PPP.

Audítori predkladajú Komisii aj členským štátom niekoľko odporúčaní, najmä:

- nepresadzovať intenzívnejšie a rozsiahlejšie využívanie PPP projektov, kým sa nevyriešia zistené problémy;
- zmierniť finančný dosah oneskorení a opätovných prerokúvaní nákladov na PPP projekty, ktoré nesie verejný partner;
- zakladať výber PPP na dôkladnej komparatívnej analýze najlepšieho spôsobu obstarávania;
- zabezpečiť potrebné administratívne kapacity a stanoviť jasné politiky a stratégie v oblasti PPP na úspešné realizovanie PPP projektov podporovaných EÚ;
- zlepšiť rámec EÚ pre lepšiu účinnosť PPP projektov, aby voľba PPP bola odôvodnená zvážením hodnoty za vynaložené prostriedky.

## Poznámka pre redaktorov

V EÚ bolo od 90-tych rokov realizovaných 1 749 PPP projektov v celkovej hodnote 336 mld. EUR. Väčšina z nich bola v oblasti dopravy, ktorá v roku 2016 predstavovala jednu tretinu celkových investícií v tomto roku, čo bolo viac než v zdravotníctve a vo vzdelávaní.

Hoci Európska komisia svojou politikou podporuje využívanie PPP už niekoľko rokov, využilo sa na ne pomerne málo financovania EÚ. V rokoch 2000 až 2014 EÚ financovala 84 PPP projektov sumou 5,6 mld. EUR, pričom celkové náklady na tieto projekty dosiahli výšku 29,2 mld. EUR. Vybrané členské štáty predstavovali približne 70 % celkových nákladov na PPP podporené EÚ v rokoch 2000 – 2014 (20,4 mld. z 29,2 mld. EUR) a 71 % príspevku EÚ na PPP (4,0 mld. z 5,6 mld. EUR).

Granty zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu boli hlavným zdrojom financovania PPP projektov zo strany EÚ (67 z 84 projektov). Komisia podporila ďalších 17 PPP projektov prostredníctvom finančných nástrojov, často v spolupráci s Európskou investičnou bankou (EIB).

Od roku 2015 sa PPP projekty financujú aj z EFSI, ktorý je spoločnou iniciatívou Komisie a EIB. Osemnásť z celkového počtu 224 projektov schválených do júna 2017 bolo označených ako PPP.

Osobitná správa č. 9/2018 „Verejno-súkromné partnerstvá v EÚ: rozsiahle nedostatky a obmedzené prínosy“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovej stránke EDA ([eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)).